

KẾ HOẠCH DỰ PHÒNG PHẢN ỨNG SỚM TRONG TRƯỜNG HỢP KHẨN CẤP VỚI BỆNH DỊCH TẢ LỢN CHÂU PHI (ASF)

I. GIỚI THIỆU

Hướng dẫn này chủ yếu đề cập đến tình huống ASF xâm nhập một quốc gia hoặc khu vực trước đây được coi là không bị bệnh ASF. Nếu trường hợp khẩn cấp như vậy xảy ra, tất cả các biện pháp sẽ hướng tới việc ngăn chặn bệnh ở vùng trọng điểm để diệt trừ trong thời gian ngắn nhất dịch bệnh nhằm tránh lây lan và có thể dẫn đến tình trạng lưu hành.

Ở một số quốc gia nơi ASF đã lưu hành, đáng chú ý là ở miền Đông và miền Nam châu Phi, việc loại bỏ căn bệnh này không phải là một lựa chọn khả thi. Điều này là do virus cổ thủ trong lợn rừng và có thể các quần thể tự nhiên hoang dã khác và một chu kỳ xảy ra giữa ve và lợn rừng (warthogs – *Ornithodoros*). Tuy nhiên, điều này không có nghĩa là không có gì có thể được thực hiện trong các lĩnh vực này. Trong chăn nuôi lợn thương mại, ASF có thể dễ dàng được ngăn chặn bằng các hành động kiểm soát ngăn chặn sự tiếp xúc giữa lợn rừng, ve *Ornithodoros* và lợn nhà. Các trang trại lợn thương mại ở các khu vực lưu hành có thể được bảo vệ khỏi ASF bằng hàng rào kép, một bức tường vững chắc hoặc hàng rào đơn nếu lợn được nuôi trong các cấu trúc vững chắc và không thể tiếp cận hàng rào. Các biện pháp vệ sinh phòng ngừa nên được áp dụng, chẳng hạn như hạn chế đối với người và phương tiện ra vào trang trại, khử trùng, tiêu độc và các biện pháp để bảo vệ sức khỏe của động vật. Trong trường hợp có thể, các nỗ lực nên được thực hiện để giảm thiểu số lượng lợn trong vùng chăn nuôi được kiểm soát không chặt chẽ, có thể tiếp cận nguồn nhiễm bệnh và ở đó có thể đóng vai trò là ổ dịch. Trong tương lai có thể phát triển các giống lợn kháng ASF để chăn nuôi trong các khu vực lưu hành.

Ngay cả ở các quốc gia nơi ASF lưu hành, có thể phát triển các khu vực không có ASF thông qua kiểm soát, kiểm dịch nghiêm ngặt và bằng cách tăng cường an toàn sinh học trong các đơn vị chăn nuôi lợn. Giám sát tích cực với chủ sở hữu

và kiểm tra thú y trang trại và lò mổ là điều kiện tiên quyết.

II. XÂY DỰNG CHIẾN LƯỢC LOẠI BỎ ASF

Có một số yếu tố dịch tễ học và các yếu tố khác ảnh hưởng đến chiến lược loại trừ ASF, một số thuận lợi nhưng phần lớn là khó khăn. Chúng bao gồm:

- Virus ASF có khả năng chống bất hoạt và có thể tồn tại trong thời gian dài ở đối tượng bị nhiễm, mô lợn bị nhiễm bệnh, thịt và các sản phẩm lợn chế biến;
- Không có loài vật nuôi nào khác ngoài lợn dễ mắc ASF;
- Người không mắc bệnh;
- Nhiều loài thú hoang và lợn hoang dễ mắc ASF nhưng có thể không mắc bệnh quá mức;
- Ve *Ornithodoros* truyền virus ASF;
- ASF là một bệnh truyền nhiễm rất mạnh ở lợn nhà;
- ASF thường biểu hiện bệnh lý rõ ràng ở lợn nhưng có thể bị nhầm lẫn với các bệnh khác, đặc biệt là CSF; các chủng virus có độc lực thấp có thể khó phát hiện hơn;
- Lợn sống sót sau khi nhiễm ASF có thể trở thành vật mang mầm bệnh, mặc dù vai trò của chúng trong việc truyền virus sau khoảng một tháng là không chắc chắn; tuy nhiên, các mô của chúng vẫn bị nhiễm trong một thời gian sau khi ngừng đào thải virus;
- Không có vắc xin cho ASF.

Các yếu tố trên làm cho ASF trở thành một trong những dịch bệnh khó khăn để loại bỏ. Tuy nhiên, có rất nhiều ví dụ từ châu Âu, châu Phi và Nam Mỹ chứng minh rằng ASF có thể bị xóa sổ khỏi các quốc gia bằng các chiến dịch được tổ chức tốt.